Dosarul nr. 21rji-963/25 Judecătoria Edineț sediul Briceni
/1-25022245-03-21rji-05082025/ Judecător: Ghenadie Comerzan

D E C I Z I E
În numele Legii

23 septembrie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

În componența:
Președintele completului, judecător Ion Talpa
Judecători Ecaterina Arseni și Cristina Prisacari

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către directorul interimar al Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar principal de justiție, Corneliu Rîmbu, împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.06.2025, adoptată în limitele plângerii depusă de către condamnatul **Răileanu Radu**, împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenție pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 19 februarie 2025 în Judecătoria Edineț, sediul Briceni a fost înregistrată plângerea condamnatului Răileanu Radu împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale. În motivarea plângerii condamnatul a invocat că, se deține în Penitenciarul nr. 2 Lipcani începând cu data de 19.11.2022 pînă în prezent, în condiții inumane, și anume: nu se respectă norma spațiului locativ; lipsa sistemului de ventilare; lipsa locului pentru uscarea hainelor; umeditatea; lipsa locului special amenajat pentru persoanele fumatori;

celula populată cu difirite insect; nu se efectuează deratizarea și dezinfectarea celulei; mucegai pe pereți; lipsa luminii solare și artificiale; baia în stare deplorabilă; alimentația necalitativă și nu corespunde gramajului; asistența medicală insuficientă și lipsa medicamentelor.

Condamnatul Răileanu Radu solicită să-i fie constatat faptul deținerii în condiții inumane în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, cu reducerea pedepsei și de a obliga administrația penitenciarului să înlăture condițiile precare de detenție.

Prin încheierea Judecătorieoi Edineț sediul Briceni din 24 iunie 2025, s-a admis

plîngerea condamnatului Răileanu Radu împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. S-a constatat faptul că, Răileanu Radu a fost deţinut în perioada 19.12.2022-18.03.2025 în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în total o perioadă de 820 (opt sute și douăzeci) zile, în calitate de condamnat. În condiţiile art. 473^4 alin. (4) CPP, se reduce pedeapsa condamnatului Răileanu Radu cu 82 (optzeci și două) zile pentru perioada de 820 (opt sute și douăzeci) zile, în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 2 Lipcani cu statut de condamnat, calculându-se 1 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Răileanu Radu, prin decizia Curții de Apel Bălți din 09.11.2022, cu închisoare pe un termen de 04 (patru) ani, s-a redus cu 82 (optzeci și două) zile. S-a obligat administrația instituției Penitenciare nr. 2 Lipcani să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs directorul interimar al Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar principal de justiție, Corneliu Rîmbu solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.06.2025 și rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă plângerea condamnatului Răileanu Radu.

Ulterior ultimul a depus cerere de recurs (suplimentară) prin care consideră încheierea în cauză neîntemeiată și pasibilă casării, or în raportul de evaluare a condițiilor de detenție prezentat în cadrul ședinței de judecată, au fost prezentate probele, inclusiv și fototabele, care cu certitudine dovedesc că în Penitenciarul nr.2 Lipcani condamnatul Răileanu Radu au fost acordate condițiile minime necesare de detenție.

Explică faptul că, în perioada deținerii condamnatului Răileanu Radu în Penitenciarul nr.2 Lipcani, toate standardele minime de întreținere a condamnaților au fost respectate și judecătorul de instrucție neîntemeiat a ajuns la concluzia că în

perioada menționată condamnatul a fost deținut în condițiile de detenție inumane și degradante.

Procedura de înștiințare în instanța de recurs, *prevăzută la art.447 Cod de procedură penală*, referitor la fixarea termenului de examinare, examinarea fără prezența părților la proces și dreptul de a depune referință, a fost executată. De la participanți careva referințe nu au parvenit.

Verificând argumentele din recursul declarat în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^1) Cod procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Conform art.473^2 alin.(3) Cod de procedură penală, Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit art.473^2 alin. (5) Cod de procedură penală, Plângerea referitoare la condiţiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiţii, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.

Potrivit art. 473^3 alin. (2) Cod de procedură penală, Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Prin urmare, conform prevederilor art.473^4 alin.(4), (5) Cod de procedură penală*, (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul*

de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.(5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.

În continuare, Colegiul penal conchide că instanța de fond la examinarea plângerii înaintate de condamnatul Răileanu Radu împotriva administrației instituțiilor penitenciare privind condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, a respectat normele procesuale, a verificat complet şi în mod obiectiv circumstanțele cauzei şi în legătură cu cele stabilite just şi întemeiat a ajuns la concluzia privind admiterea plângerii condamnatului Răileanu Radu, temei de casare a încheierii instanței de fond și respingere a plângerii condamnatului nefiind stabilit.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs stabilește că recursul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.06.2025, este nefondat și pasibil respingerii.

Conform materialelor cauzei, urmează că condamnatul Răileanu Radu s-a aflat în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţie, în Penitenciarul nr.2 Lipcani, în perioada din 19.12.2022 până la 18.03.2025.

Prin plângerea înaintată condamnatul Răileanu Radu a solicitat aplicarea în privința sa a prevederilor art.473[2] și 473[4] CPP, cu reducerea termenului general din pedeapsa stabilită în baza circumstanțelor ce cad sub incidența prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în partea ce ţine de condiţiile de detenţie din Penitenciarul nr. 2 Lipcani din data de 19.11.2022.

Potrivit raportului administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani se consideră că: condamnatul Răileanu Radu s-a deținut în sectorul de tip deschis. Sectorul de tip deschis este amplasat în afară teritoriul păzit al Penitenciarului nr. 2 Lipcani, în încăperile situate pe teritoriul aferent al penitenciarului. Condamnatul Răileanu Radu este angajat la muncă remunerată în blocul administrativ al Penitenciarului nr. 2 Lipcani, în funcție de tencuitor în perioada aprilie-octombrie, în funcție de

cazangii în perioada noiembriemartie. El beneficiază de salariul lunar și de reducerea privilegiată a zilelor de muncă din contul termenului de detenție. Fiind deținut în sector de tip deschis, condamnatul ***** are dreptul în intervalul de la deșteptare pînă la stingere (6:00-22:00) la deplasare liberă, fără escortă sau însoțire, în apropierea penitenciarului, în legătură cu munca executată. Apelul condamnaților în sectorul de tip deschis se efectuează două ori pe zi. Cu permisiune administrației penitenciarului, condamnatului Răileanu Radu poate fi permisă deplasarea fără escortă sau însoțire în raza teritorială 25 km, de penitenciar, avînd asupra sine legitimația de modelul stabilit.

Condamnatul Răileanu Radu are dreptul la primirea scrisorilor, coletelor, pachetelor cu provizii fără careva restricții; poate să aibă întrevederi fără ni ci o restricție; are dreptul de a avea asupra sine și de a utiliza obiecte de valoarea și bani.

Sectorul de tip deschis este constituit din 4 încăperi, situate la etajul 1 a clădirii, și anume: camera de locuit, bucătăria, bloc sanitar, încăperea auxiliară. Camera de locuit reprezintă o încăpere cu suprafață totală 16m^2, unde au fost deținute 4-5 persoane. Iluminarea naturală este asigurată prin geamul de tip termopan, cu dimensiunea 1,20x1,18m., care se deschide pentru asigurarea ventilației naturale. Iluminarea artificială se efectuează prin bec de ilum 100W, alimentat de la rețeaua cu tensiune de 220 V. Camera este amenajată cu 2 prize electrice. Camera este mobilată cu 5 locuri individuale de somn, 3 noptiere, 2 dulapuri, 1 televizor, cuier pentru haine. Fiecare condamnat este asigurat cu saltea, perna, plapuma, lenjerie de pat.

Bucătăria-Reprezintă o încăpere cu suprafață totală de 8 m^2, amenajată cuchiuveta cu robinet, conexată la sistem centralizat de apă și canalizare. Totodată, bucătăria este amenajată cu un reșou electric, vesela pentru pregătirea luarea hranei, și mobilată cu masa, 5 scaune, mobilă de bucătăria, frigider, cuier pentru haine. Iluminarea naturală este asigurată prin geam cu dimensiunea 2x0,40 m. Iluminarea artificială se efectuează prin bec de ilum 10 Wt, alimentat de la rețeaua cu tensiune de 220 V. Condamnații au acces permanent la apa potabilă.

Bloc sanitar-Reprezintă o încăpere cu suprafață totală 2 m2. Bloc sanitar este amenajat cu teracotă pe podea și pereți, dotat cu lavoar și duș conectate la sistemul centralizat de apă și sistemul centralizat de canalizare. Bloc sanitar este asigurat cu apă caldă prin boiler electric. Blocul sanitar este amenajat cu sistemul de ventilare artificială. Iluminarea artificială se efectuează prin bec ilum 75 Wt, alimentat de la rețeaua cu tensiune de 220 V. Veceu este situate afară, în încăpere separată.

Încăperea auxiliară-cu suprafață totală 1,5 m2, în care este situate boiler electric și amenajat locul pentru uscarea hainelor.

Încălzirea încăperilor-sectorul de tip deschis este autonomă și se efectuează cu ajutorul cazanului de încălzit și caloriferilor de încălzit, cu lemne și cărbuni, care condamnații sectorului deschis primesc de la depozitul penitenciarului. Camera de locuit este amenajată cu 2 calorifere de încălzit (fiecare din 8 secții), bucătăria cu 1 calorifer de încălzit (cu 8 secții), bloc sanitar cu 1 calorifer de încălzit (3 secții).

Spălarea hainelor-sector de tip este dotat cu mașina de spălat de tip acvatoric. Condamnații sunt asigurați cu săpun de rufe și detergent lunar,conform HG nr. 609 din 29.05.2006. Pentru uscarea hainelor este amenajat locul special la aer liber, sub acoperis, precum și este amenajată o mica uscătoria în încăperea auxiliară.

Alimentarea-Condamnații sectorului de tip deschis primesc produse alimentare de la depozitul penitenciarului în conformitate cu normele minime de alimentarea zilnică (HG nr. 609 din 29.05.2006 privind normele minime de alimentare zilnică și obiecte de toaletă și menaj ale deținuților, sub semnătură în actele de primire-predare și H.G. nr. 229 din 26.03.2024 privind aprobare normelor minime de hrană, de substituire a produselor alimentare și asigurare cu obiecte de igienă de primă necesitate a persoanelor aflate în instituțiile penitenciare) și pregătesc hrana de sine stator.

Asigurarea cu obiecte de prima necessitate-Condamnații sectorului de tip deschis sunt asigurați cu obiecte de toaletă și menaj în limitele prevăzute de H.G. nr. 609 din 29.05.2006 privind normele minime de alimentare zilnică și obiecte de toaletă și menaj ale deținuților, sub semnătură în actele de primire-predare și H.G. nr. 228 din 26.03.20224 privind aprobare normelor minime de hrană, de substituire a produselor alimentare și asigurare cu obiecte de igienă de primă necesitate a persoanelor aflate în instituțiile penitenciare.

Asigurarea cu obiecte de prima necessitate-Conform prevederilor art. 242[1] pct. 5), 12) din Codul de executare *„respectarea regulilor sanitaro-igienice, regulilor de igienă individuală şi colectivă în camera de deţinere, respectarea indicaţiilor medicului, precum, menţinerea curăţeniei în încăperile de detenţie şi de serviciu, la locul de muncă, aranjarea patului conform modelului stabilit după deşteptare şi efectuarea curăţeniei în camera de detenţie, este o obligaţie imperativă a deţinutului”,* este o obligație imperativă a deținutului. Condamnații sunt regulat aprovizionați cu detergente și inventarul necesar pentru păstrarea curățeniei în celule. Deratizarea și dezinsectizare încăperilor penitenciarului se efectuează trimestrial de agent economic specializat, conform contractului încheiat.

Asistența medical-Condamnații Penitenciarului nr. 2 Lipcani beneficiază în mod gratuit de asistența medicală și de medicamente în volumul stabilit de

Programul unic al asigurării obligatorii de asistența medicală. Conform statelor de personal, în Secția medicală este situată pe teritoriul penitenciarului, în încăperea blocului administrativ intern, lângă curtea sectorului locativ unde se deține condamnatul. Pentru consultarea medicală de medici-specialiști condamnații sunt escortați în instituțiile medicale în afară penitenciarului (Centru de Sănătate Lipcani şi Spitalul Raional Briceni), cu care administrația penitenciarului a încheiat contractile privind acordarea serviciilor medicale. În caz de urgenta este solicitată ambulanța. Pentru tratamentul în staționar condamnații sunt transferați în Penitenciarul nr.16 Pruncul.

Consideră administrația penitenciarului că, în perioada deținerii condamnatului Răileanu Radu în Penitenciarul nr.2 Lipcani standardele minime de întreținere a condamnaților au fost respectate din toate punctele de vedere, şi nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante.

Potrivit Raportului privind vizita preventivă/de monitorizare efectuată la Penitenciarul nr. 2 Lipcani din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor la 19 mai 2023, care este amplasat în or. Lipcani, str. Independenței nr.108, și care are statut de instituție penitenciară de tip semiînchis, unde își ispășesc pedeapsa condamnați maturi de gen masculin. În instituție există 2 blocuri distincte de detenție pentru condamnați: 1) un sector (nr. 1) pentru deținerea condamnaților care, în virtutea funcțiilor ocupate anterior, pot fi amenințați cu răzbunarea (64 persoane); 2) un sector (nr.2) condamnați maturi de gen masculin (227 condamnați); 3) un sector destinat pentru carantină şi izolare disciplinară în care se dețin condamnații conform art.206 Cod de Executare – (29 condamnați); 4) blocul de producere unde locuiesc condamnații angajați în sectorul de deservire gospodărească; 5) sectorul deschis (deținuți).

Pe lângă spațiile destinate pentru detenția condamnaților, în interiorul penitenciarului există: o încăpere administrativă destinată activităților desfășurate cu condamnații (activități desfășurate de către serviciul reintegrare, spațiul destinat serviciului medical şi personalul serviciului siguranță şi regim); blocul alimentar; terenul sportiv; biserica; blocul destinate instruirii profesionale; încăperile pentru întrevederile de lungă durată; baia şi spălătoria, etc. La fel, în interiorul instituției este amplasat un bloc avariat (anterior acesta a fost bloc de studii - școală generală) şi o grădină (7 ari). Obiectivul vizitei a fost monitorizarea situației în P-2 privind respectarea drepturilor persoanelor condamnate împotriva torturii şi altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante; monitorizarea situației şi implementării recomandărilor CpPT ca urmare a vizitelor desfășurate anterior (24.04.2018). În urma vizitei membrii CpPT au constatat că, plafonul de detenție al Penitenciarului nr. 2 este de 368 persoane, la momentul vizitei, erau deținute 320 persoane. Din numărul total de condamnați, 29 persoane sunt plasate conform art. 206 Codul de Executare al R. Moldova, solicitând asigurarea securității personale

(la sine izolare). CpPT atrage atenția administrației penitenciarului la soluționarea problemei suprapopulării, deoarece aceasta are o influenţă negativă asupra tuturor celorlalte aspect ale detenției şi asupra climatului general din cadrul instituției, iar în multe cazuri efectele adverse ale suprapopulării prezintă un risc mare pentru tratamente inumane sau degradante. Totodată, Consiliul salută inițiativa ANP de a efectua repartizarea uniformă a condamnaților (Ordinul ANP nr.149 din 22 martie 2023), ce prevede respectarea standardelor CPT cu referire la spațiu şi condițiile de trai pentru condamnați. În urma verificării condițiilor materiale generale/igiena/alimentația, s-a constatat următoarele: Cele două sectoare în care se dețin condamnații sunt clădiri vechi, cu două/trei etaje (instituția în trecut a fost unitate militară), separate în două ogrăzi mari, care pe parcursul zilei sunt deschise.

Atât administrația, cât şi condamnații au menționat despre necesitatea reparării acoperișului la ambele blocuri. Conform informației oferite de către directorul penitenciarului capacitatea cea mai mică a celulelor este de 2 condamnați şi cea mai mare de 30 condamnați.Consiliul menționează Toate încăperile de deținere şi în special acele care sunt destinate deținuților în timpul nopții, trebuie să corespundă tuturor exigențelor de igienă, ţinându-se cont de climă, mai ales în ceea ce privește cubajul de aer, suprafața minimă, iluminatul, încălzirea şi ventilația. CpPT constată că în ambele sectoare, în marea majoritate a celulelor condițiile sunt degradante, condamnații fiind plasați în dormitoarele cu suprafețe mari, supraaglomerate, mobilier învechit, lenjerie de pat uzată şi plapome insalubre, miros neplăcut.

În unele celule pe pereți este igrasie. Din discuțiile cu condamnații, aceștia au menționat că iarna în încăperi este rece (15-16 grade). Membrii Consiliului au vizitat celule ce au nevoie urgentă de dezinfectare fiind pline de gândaci de bucătărie, insecte.

Accesul la lumina naturală este asigurat prin geamurile din celule, în unele celule lumina este insuficientă pe timp de zi fiind blocată de prezența paturilor etajate. Acces limitat la lumina de zi este în special în celulele a căror geamuri sunt spre ograda penitenciarului. Accesul la lumina artificială era asigurată de becuri electrice (foarte slabă) din interiorul dormitoarelor.

Accesul la aerisirea naturală este satisfăcător, circulația aerului din încăpere era asigurată prin geamuri şi ușile deschise. În dormitoarele mari unde spațiile sunt delimitate cu plapumă aerisirea este mult mai dificilă. Nu există sistem de ventilare.

Accesul la baie. Membrii CpPT sunt îngrijorați de starea tehnică şi sanitară a băii, îngrijorare formulată şi în Raportul cu privire la vizita Consiliului din 24 aprilie 2018. Spălătoria funcționează conform unui grafic aprobat de administrația instituției, fiind angajați condamnați de la sectorul de deservire gospodărească a penitenciarului. Unii condamnați au menționat că apa are mult clor.

Alimentația deținuților. În Penitenciarul nr.2 Lipcani funcționează blocul alimentar, unde este preparată şi servită hrana, care ulterior este distribuită deținuților (celule sectorului de carantină). Din discuții cu condamnații, aceștia, nu au sesizat alegații la calitatea şi cantitatea alimentației preparate în blocul alimentar al instituției, iar mulți din ei au menționat că îşi prepară singuri hrana cu alimente care sunt primite de la rude.

Asistența medicală. Serviciul medical nu este acreditat, dar se află în perioada de pregătire pentru acreditare. În general serviciul corespunde cerințelor, este reparat, este dotat tehnic cu minim necesar. Serviciul medical activează 12 ore în zi, noaptea lucrători medicali în cadrul penitenciarului nu sunt. La momentul vizitei, în serviciul medical era prezent doar un asistent medical, care acordă asistență medicală în limita competențelor deținute.

Problema de bază este lipsa medicului terapeut care conform statelor este şi șeful serviciului medical, iar lipsa unu manager în serviciul medical reduce şi mai mult din calitatea serviciilor oferite.Deținuții au menționat că asistentul medical nu intră în încăperile de trai. De facto, nici asistentul medical nu a negat faptul că nu vizitează condamnații în celule.

Totodată, membrii CpPT au emis recomandări în adresa Penitenciarului nr. 2 Lipcani: Repartizarea uniformă a condamnaților, ce prevede respectarea standardelor CPT cu referire la spațiu şi condițiile de trai pentru condamnați. Oferirea accesului la activități ocupaționale, programe de reintegrare şi muncă condamnaților ce se dețin conform art. 206 Cod de executare. Îmbunătățirea condițiilor adecvate în wc-uri, lavoare, baia penitenciarului, în vederea asigurării respectului pentru demnitatea umană şi unui grad dezirabil de condiții sanitaro-igienice. Întreprinderea măsurilor urgente pentru deratizarea/dezinsecția spațiilor de trai ale condamnaților. Adaptarea infrastructurii penitenciarului la necesitățile persoanelor cu nevoi speciale. Îmbunătățirea condițiilor de detenție şi crearea unor condiții prielnice de trai prin reparația celulelor, schimbarea mobilierului vechi, procurarea seturilor noi de lenjerie de pat, reparația spațiilor sanitare etc. Organizarea serviciului medical conform normelor în vigoare şi asigurarea deținuților cu servicii medicale de calitate.

Colegiul penal remarcă faptul că, Răileanu Radu a fost deținut cu statut de condamnat, în condiții contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în perioada din 19.12.2022 pînă la 18.03.2025, în total 820 zile în calitate de condamnat.

Astfel din termenul pedepsei definitive stabilite lui Răileanu Radu I s-a aplicat reducerea pedeapsei, în condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP, cu 82 zile, pentru 820, în care acesta s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, cu calculare a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenție.

Analizând raționamentul concluziilor deduse de prima instanță în procesul de examinare a cauzei, în raport cu materialele anexate la dosar, Colegiul penal conchide că, instanța de judecată corect a constatat faptul detenției condamnatului Răileanu Radu în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în care s-a aflat în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţie, în perioada 19.12.2022-18.03.2025, în total 820 zile.

Astfel, pentru perioada aflării în Penitenciarul nr.17 Rezina, instanța de fond just a redus pedeapsa condamnatului Răileanu Radu, cu 82 zile, pentru perioada de 820 zile, în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenţie.

Drept urmare, Colegiul penal consideră că, reducerea stabilită este una adecvată şi suficientă, bazată pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt şi pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită, şi care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Colegiul observă că, cercetând calitatea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.2 Lipcani prin prisma celor invocate de către condamnatul Răileanu Radu, a celor statuate în raportul prezentat de administrația penitenciarului, cât și ținând cont de concluziilor prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în penitenciarele Republicii Moldova, prima instanță temeinic a conchis asupra faptului că condamnatul Răileanu Radu s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

Astfel, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Răileanu Radu pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.2 Lipcani au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție.

Evaluând gradul și intensitatea suferințelor suportate de condamnatul Răileanu Radu în perioada detenției în Penitenciarul nr.2 Lipcani, conducându-se de principiul proporționalității și echității, Colegiul penal constată că termenul pedepsei definitive stabilit lui Răileanu Radu, prin Decizia Curții de Apel Bălți din 09.11.2022, just a fost redus cu 82 zile.

Așa dar, Colegiul penal nu a identificat careva erori comise de prima instanță în procesul de calculare a perioadei de reducerea totală a 82 zile din pedeapsa închisorii stabilită lui Răileanu Radu, prin Decizia Curții de Apel Bălți din 09.11.2022.

Instanța de recurs consideră, că reducerea aplicată este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o

legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa dedusă, și care va avea efectul compensatoriu.

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudența CtEDO în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanța internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, se resping și afirmațiile invocate în recursul administrației penitenciarului nr. 2 Lipcani, potrivit cărora se consideră plângerea neîntemeiată deoarece deținutul nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, deoarece sunt declarative în circumstanțele stabilite pe caz, de fapt s-a ținut cont de situația stabilită în privința condamnatului, cât și datele rapoartelor nominalizate, fapt ce nu contravine prevederilor legale.

Reieșind din cele expuse supra și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1), pct. 1) lit. a) CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de către directorul interimar al Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar principal de justiție, Corneliu Rîmbu, împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.06.2025, adoptată în ordinea art. 473^2-473^4 Cod de procedură penală în privința condamnatului **Răileanu Radu,** se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Judecători: